

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. VI. Quis possit dispensare ad petendum debitum, si superveniat
conjugibus affinitas ex copula illicita?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Vnde veluti negativè cessavit iudicium?

Respondeo, tunc ex Glossa in *C. Omnipotens de Accusat. V. Denuncietur*, post annum elapsum diceretur, & erit, quantum est ex hoc capite, occultum, quia, quod probari nequit, presumendum est, non adesse.

Matrimonium an secretè contrahere possint.

33. Magna est controversia. An Matrimonio, quando revalidandum est, debeat adesse presentia Parochi, & Testium, de qua re ego pluribus, infra *traç. 4. de cons. cap. 4. num. 3.* fed hic ejusmodi questio locum non habet, quia, quamvis in alijs casibus illa requireretur, hic nequaquam requiritur; siquidem expresse Pontifex concedit, ut fecerit possit ejusmodi matrimonium revalidari, & merito, tum quia scandala sic vitantur, tum, quia jam supponitur matrimonium illud in facie Ecclesiæ, hoc est cum dicta Parochi, & Testium assistentia, fuisse celebratum.

34. Quod si eveniat, ut deinde fiat impedimentum publicum, & debet peti pro foro externo dispensatio juxta dicta n. 23. debet advocari Parochus cum Testibus, ut nos l. c. dicemus, notatq; rectè Trull. l. 2. §. 4. d. 1. n. 7.

*Prolem susceptam, suscipiendamque ex indè legi-
timam decernendo.*

35. Hanc legitimatorem valere solum pro foro Conscientiæ certum sit, quia tota potestas Commissarii est pro interno foro dumtaxat. Quare, in foro tantum Conscientiæ poterit sic legitimatus promoveri, ut habet Sanch. lib. 8. matr. d. 6. num. 25, ad Ordines Sacros, Beneficiaque Ecclesiastica recipere.

36. An possit ex vi hujus legitimacionis succedere in bonis temporalibus, perinde, ac legitimus, quæstio est inter Doctores, mox citandos, quos adisi placet: Illud recole, ex alio capite, nimirum ex vi bona fidei, quæ saltem alter ex conjugibus Matrimonium contraxit, prolem, de qua agimus, legitimam esse, tum per leges civiles, tum per Canonicas. Vnde tam ex hoc capite poterit succedere in bonis temporalibus, Lege Sanc. l. 8. *matr.* d. 34. n. 46. alioque à me citandos, infra lib. 2. de *irreg. c.* 17. §. 2. n. 2.

C A P V T VI.

*Quis possit dispensare ad petendum debitum, si
quando conjugibus superveniat dicta
affinitas ex copula illicita.*

1. **Q**uomodo oriatur hoc impedimentum diximus
supra *tr. 1. c. 12. §. 3.* hic, quisnam illud dispensare
potest, erit breviter dicendum.

2. Potest Trímò, Episcopus respectu suarum ovium, etiam si aditus facilis sit ad Summum Pontificem, nullaque vergeat peculiaris necessitas, idque saltem ex consuetudine tam legitime introducta, ut habet Pontius, l. 8. c. 13. n. 9. Sanch. l. 8. matr. d. 12. n. 13. Castrop. de spons. d. 4. p. 26. §. 1. num. 16. alique quidquid neget Hurtadus d. 26. diff. 2. n. 8. de mar. Ejus Vicarius non potest, nisi ipsi specialiter ab Episcopo ejusmodi potestas concedatur, quia est regula generalis apud Merollam, c. 3. d. 7. de Iuris d. Vic. c. 6. d. n. 128. alioque ab ipso citatos, Vicarius ex generali commissione Vicarius, non posse ea dispensare; quæ sunt voluntarie Iurisdictionis, sed solum, quæ sunt Iurisdictionis necessariæ, at dispensare, est actus Iurisdictionis voluntariæ, ut omnes apud eundem docent.

3. Potest Secundo, Commissarius Bullæ Cruc. sic enim habet Bulla:

Item Commissario datur facultas dispensandi in simili
Affinitatis impedimento super debiti exactione in eodem
foro conscientia tantum.

4. Rodriguez & Villalobos apud Bard. de Bullas
p. 3, r. 3, cap. 5, n. 2. extendunt hanc facultatem
farii, ut possit dispensare ad petendum
conjugi, cur id interdicitur ratione cognationis
realis, contractæ, cum altera conjugis. Sed
concessit Sanchez l. 8. *mar.* d. 15. *num. 13.* Tru-
bard. & ipse Bard. l. c. alique, quia Commissarius
concedit dispensatio ad petendum matrimonium
impedimentum supervenit ex Affinitate orta ex
illicita; at cognatio spiritualis nullo modo de-
Affinitas. Quare à diversis non potest fieri illa
que dicas, concessio majori, intelligitur concessio
minus, id enim verum habet, quando minus continetur
in majori, non vero, quando est diversum.

5. Religiosi privilegiati, quales sunt, qui commu-
cant cum nostris Privilegiis, possunt in prela-
tibus Affinitatis superveniens dispensare ad petendum
post ablata vivæ vocis oracula, quia hoc Privilegium
habetur per Bullam, ut fusc^{us} probat Thomas
dus, 2. mor. q. tr. 11. cap. 1. a. n. 1193. & G. Har-
marim, dist. 2. n. 8. Lother. p. 1. Respon. 1. art. 1.
p. 11. Tract. 8. Resol. 16. ubi, an extra consue-
tudinem dispensatione ad petendum debeat
qui cum Voto simplici Castitatis Matrimonium
bravit?

6. Duo adverte. Primo, pro nostris requiritur communicationem hujus Privilegii concedat Pater Generalis, vel Provincialis; ita enim id restrinxit nobis Gener.

7. Secundò. Dispensationem hanc posteriorem tendendum debitum ab eo, qui cum dicto Voto initium Matrimonium non posse dispensari à Commisario Cruciani quia hoc ipsi nullibi conceditur.

8. *Quæres. Potestne Episcopus? Respondo.* *cap. G. Hurr. l. c. n. 9.* quia id esset (inquit) displicere in eo castitatis, quoad aliquem ad eum, quod non potest dicitur. Item Episcopi potestas, quia Votum Castitatis et alio modo Pontifici reservatum. Sed profecto affirmandum est; idque saltem ex consuetudine, ut dicitur, *Leg. 4. Decal. cap. 16. §. 4. n. 43.* (quem locum recolere, necesse est inuile, quia ad rem multa) idemque docet *maximo C. de spons. d. 4. p. ult. §. 1. n. 17.*

CAPVT VII.

*De causis dispensandi in impedimento
Matrimonij.*

§. I. *Premittuntur aliqua de his causis in videri* §.

1. **A**D Dispensationem quamcumque requiritur ratio rationabilem, & proportionatam, lege dei cum Sanchez, l. 8, matr. d. 18, & Castropalman citans aliosque, qua deficiente, dispensatio ab inferiore in legem Superioris facta, illicita est, & nulla, sed ut vult Castropalmanus, T. 1. tr. 3, d. 6. p. 8. §. 1. alios citans, valida, & licet illicita fiat (ut etiam si à te petatur) à Superiore, vel ab inferiore in propria lege.

2. Et quidem Caetan. aliique ap. Sanchez, non
dum peccare mortaliter aut Superiorem, si sine
dispense in sua, vel praedecessoris lege, nisi
materiz excuset, sed tamen regulariter solum veniale
peccare, tum Superiorem, tum Subdium sine causa
petentem tenent alii, sicut Sanchez. l. 8. d. 8. ap. Caetan.
Dian. p. 1. r. 10. de legib. ref. 3. et r. 93. q. 2. hanc
tr. 3. resol. 6. & sequenti. Valent. Suarez aliique ap. Caetan.
nam, qui addit ea jam obienta vii, non peccatum quidem
veniale esse; excepte, nisi addit scandalum, de grav.
num aliorum, quale esset, ait Sanchez, l. 1. ad
gravari, ex eo, quod alii absque causa, lege solvant
bura liberarentur.

3. Nota tria. Primo, nisi expresse dispensatur cum
sine causa, dispensare, semper intelligitur dispensare cum